RYNEK METALOWY i MASZYNOWY

PIERWSZY POLSKI TYGODNIK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU BRANŻY ŻELAZA, MASZYN, METALI, MATERJAŁÓW BUDOWLANYCH ORAZ BRANŻ POKREWNYCH

DWA BEZPŁATNE DODATKI „ELEKTRO- I RADJOTECHNIKA“ ORAZ „POSTĘPY W PRZEMYŚLE“

PRZEDPŁATA: Kwartalnie $3\frac{1}{2}$ zł. Dla Gdańska $3\frac{1}{2}$ guld. a Niemiec $3\frac{1}{2}$ mk. Dla Ameryki $\frac{1}{2}$ dol. kwart.

CENY OGŁOSZEŃ: $\frac{1}{1}$ str. 100 zł, $\frac{1}{2}$ str. 60 zł, $\frac{1}{4}$ str. 35 zł, $\frac{1}{8}$ str. 20 zł, $\frac{1}{16}$ str. 10 zł. Ogłoszenia na okładce z dopłatą. Ogłoszenia z zagr. oblicza się według osobnej taryfy. W wydan. specj. obowiązuje inna taryfa.

Redakcja i Administracja
Poznań Wielka 10 - Tel. 2277

Miejscem wykonania zleceń i zapłaty jest Poznań. Przy wszelkich kwestjach spornych miarodajny jest Sąd Powiatowy w Poznaniu.
Na wypadek zwłoki lub skargi sądowej, wszelkie rabaty odpadają.

KONTO CZEKOWE P. K. O. W POZNANIU NR. 202-796.

Nr. 17. Poznań, 27 kwietnia 1926. Rok VI.

WITAMY!

W dniu 2 maja nastąpi uroczyste otwarcie II-go Międzynarodowego Targu Poznańskiego. Będzie to zarazem święto **sześciolecia** istnienia Targów Poznańskich wogóle.

Jak wysoce krytyczne przeżywamy obecnie w dziedzinie gospodarczej stosunki, tego ani przypominać ani specjalnie uwypuklać — niestety — niema dziś potrzeby.

Tem jednak wyraźniej zarysowują się niestrudzona energja i zabiegliwość tych, co niepomni na beznadziejnie szaro widniejące horyzonty gospodarcze kraju naszego — zdają się chcieć przeciwnie wytężoną swą pracą zmorzyć hydrę rozszalałego kryzysu.

Przeto, jak inne lata, witamy i tegoroczną wiosenną imprezę targów naszych krajowych — lubo rozumiemy doskonale, iż liczny zespół przyczyn ogólnogospodarczych nie pozwolił im urość do istotnie poważnych rozmiarów i pełnego nabrać znaczenia.

Handel jednak: kupiectwo polskie chce wierzyć, że i bieżący Targ Poznański będzie — pośród rozlicznych innych środków — szczególnie ważkim i wpływowym czynnikiem, współdziałającym walnie na drodze do przełamania panującego w handlu i przemyśle zastoju.

W tej więc myśli witamy II. Międzynarodowy Targ Poznański, dopowiadając rytualną formułę starorzymskiego błogosławieństwa: *quod felix faustum fortunatumque sit.*

REDAKCJA „RYNKU METALOWEGO I MASZYNOWEGO“

II. Targ Międzynarodowy w Poznaniu.

W chwili, kiedy ludzie przestali pracować już wyłącznie tylko dla własnej potrzeby i powstała produkcja ponad własne zapotrzebowania, a chęć zarobku powszechnie obudziła się, można było w produkcji i konsumcji zauważyć dążenie do wzajemnego spotykania się na oznaczonych miejscach i w oznaczonych terminach dla poznania naocznego i dla wymiany towarów. Tak powstały Targi.

Okres, zwłaszcza powojenny, obfituje w nie. Wszędzie urządzają targi, aby zapoznać wzajemnie własny przemysł i rynek z przemysłem i rynkiem krajowym i zagranicznym.

Taki cel przyświeca VI. Targom Poznańskim, drugim międzynarodowym.

Opierając się na dotychczasowych wiadomościach, których nawiasem mówiąc, skąpo tylko zebrać było można, Targi Poznańskie zapowiadają się naogół dobrze.

Znaczne już doświadczenie organizacyjne Miejskiego Urzędu Targow., oraz międzynarodowy charakter Targów przyczynią się w szczególniejszy sposób do ich urozmaicenia i dopomogą bezwątpienia do zadawalającego sukcesu. Odnosi się to szczególnie do działu metalurgicznego i drzewnego.

Jakkolwiek ciężki przemysł metalurgiczny wytwórczy nie będzie w tych Targach brał udziału, to jednak udział zapowiedziany przez krajowy i zagraniczny przemysł żelazny, przetwórczy i uszlachetniający wszelkich działów jest nader obszerny i zajmujący.

Szczególnie interesująco zapowiada się wystawa targowa działu narzędzi maszyn rolniczych. Będzie to — prawdziwa rewja przemysłu narzędzi i maszyn rolniczych.

Specjalną rolę pobudkową odgrywa tu fakt, że właśnie ten przemysł należy w Polsce do najlepiej zorganizowanych i najbogaciej wyposażonych. Nasze fabryki zdolne są nie tylko pokryć własne zapotrzebowanie krajowe, ale mogą skutecznie i na obcych rynkach z zagranicznym przemysłem maszyn i narzędzi rolniczych współzawodniczyć. Najważniejsze zaś to, że polski i zagraniczny rolnik i kupiec staną w środku pomiędzy czoło w czoło mierzącemi się wyrobami przemysłu krajowego i zagranicznego. Nasze kopaczki, rydle, łopaty, pługi, plewniki, siewniki, kosiarki, urządzenia gorzelniane, młyny i cukrownie, kolejki polowe, lokomobile i cokolwiek innego tego rodzaju narzędzi i maszyn wchodzi, znajdą się wobec takich samych wyrobów przemysłu zagranicznego.

Niejednemu mogłaby nasunąć się myśl, że konjunktura na wystawę i targ maszyn i narzędzi rolniczych nie jest obecnie na wiosnę zbyt dobrą, gdyż rolnicy nie mają ani czasu, by się niemi interesować, ani pieniędzy, by maszyny i narzędzia kupować. — Jestto obawa płonna. Chociaż bowiem Targi Lwowskie są korzystniejsze pod tym względem, to i Targi wiosenne swój skutek i cel osiągną. Więcej bowiem kupują rolnicy od kupców pośrednio maszyn i narzędzi rolniczych, aniżeli bezpośrednio z fabryk. Kupiec zaś właśnie teraz może wybrać co lepsze, aby, gdy rolnik będzie miał pieniądze, mieć w pogotowiu to, co ten ostatni zechce nabyć.

Również interesująco przedstawiać się będzie dział samochodowy i silnikowy. Wprawdzie nosi on więcej piętno przemysłu zagranicznego — gdyż polski przemysł w tym kierunku nie jest jeszcze dość silnie rozbudowany, jakkolwiek w ostatn. latach wielkie i na tem polu poczynił postępy, zwłaszcza w budowie samochodów ciężarowych, oraz w budowie karoserji i zestawianiu samochodów wogóle. Podobnie i przemysł galanteryjny, zamkowy, okuciowy i t. p. silnie będzie reprezentowany.

Zważając na zasadę, że doroczne Targi Poznańskie powinny być zobrazowaniem wszystkich najpoważniejszych gałęzi przemysłu polskiego, często podnosiły się głosy, aby przy Targach Poznańskich zorganizować także Targ drzewny. Temu żądaniu opinji publicznej postanowiono zadość uczynić. To też, wedle zapowiedzi, osobny dział drzewny zobrazuje wszechstronnie tę gałąź naszego rodzimego przemysłu. Wszystkie dziedziny będą przedstawione: od najprostszej deski obrobionej w sposób prymitywny, do najszlachetniejszych wyrobów budowlanych, maszynowych i meblowych, od drzewa opałowego, do drzewa użytkowego — wszystko znajdzie swój wyraz w odnośnych formach i wzorach.

Szczególniejszą uwagę skupią zapewne na sobie eksponaty naszych lasów i zakładów państwowych przemysłu drzewnego. Opis tych eksponatów znajdzie Czytelnik w osobnym artykule działu budowlanego.

Dodatnią stroną wystawy drzewnej będzie też jego charakterystyka szlachetnego przemysłu eksportowego. Zmienia on dotychczasową taktykę wywozu drzewa surowego na eksport drzewa obrobionego w postaci desek, fornierów, mebli. To niewątpliwie wpłynie b. dodatnio na nasz bilans handlowy. Już teraz funkcjonują osobne biura przy naszych konsulatach, które stale informują nasze zakłady na konjunkturach zbytu tych artykułów zagranicą.

Świeżo poinformowano Biuro Targowe, że zapytania na wyroby drzewne z zagranicy stale wzrastają.

Targi, to zadanie i praca kupiecka, a udanie się tychże też tylko od kupca zależy. Pewni jesteśmy, że wszyscy kupcy, hurtownicy i detaliści spełnią swój obowiązek wobec poczynań rozgłaszania, rozszerzenia i utrwalenia naszego ruchu przemysłowo-handlowego w kraju i zagranicą. Dowód zrozumienia tych Targów okazują już dziś licznemi gromadami przybywający kupcy z wszystkich dzielnic Polski. Dobrobyt narodu ma naturalny wskaźnik w jego uprzemysłowieniu. — Przyczyńmy się każdy skutecznie do udania się Targów, a przyczynimy się do utrwalenia dobrobytu w kraju.

P. W.

Na drodze do inflacji.

Przewidywane od dłuższego czasu rozbicie rządu koalicyjnego jest dziś faktem dokonanym. Bezpośrednią zaś nie przyczyną, ale okolicznością powodującą była rozbieżność poglądów na środki i sposoby ostatecznego załatwienia wiecznie podkopującej życie gospodarcze w Polsce sprawy zrównoważenia budżetu.

Ścierały się tylko: projekt p. ministra finansów Zdziechowskiego i szkic projektu p. Moraczewskiego, czyli P. P. S.

Na czem polega różnica obu tych projektów jest rzeczą powszechnie znaną. Ściśle rzecz biorąc, nie chodziło tu już o istotną różnicę zasadniczą utrzymania równowagi budżetu drogą ograniczenia wydatków i oszczędności bez uciekania się do pokrycia biernego bilansu budżetowego fikcyjnemi dochodami emitowanego bez właściwych podstaw złota lub dewiz bilonu i biletów skarbowych zastawnych, ale chodzi o pokrycie tegoż wypuszczeniem mniejszej lub większej ilości bilonu. Pan minister projektuje wydanie ograniczonej liczby 81.000.000 złotych. P. P. S. zaś 350 miljonów.

Koalicja rządu rozbija się więc o kwestję **w jakich granicach dopuścić można emisję bilonu, a innem słowem inflację.**

Trudno uwierzyć, że p. minister tak dalece odstąpił już od swego pierwszego programu sanacyjnego, ogłoszonego na początku grudnia, a powtarzanego kilkakrotnie, a zwłaszcza z takim naciskiem, jak to wszyscy pamiętamy, tu w Poznaniu.

Punktami kardynalnemi pierwotnego programu były: bezwzględna oszczędność, redukcja we wszystkich resortach administracji państwowej i samorządowej, nie podnoszenie, a raczej ulżenie ciężarów podatkowych i świadczeń społecznych, zaprzestanie, nieograniczenie tylko wydawania bilonu, niedopuszczenie do inflacji za żadną cenę. W ostatnim zaś programie poświątecznym, p. minister zapomniał już, a raczej odstąpił wskutek naporu chwili i targów polityczno-partyjnych od bezwzględnej oszczędności we wszystkich dziedzinach administracji, zapomniał o tem, że dalsza emisja bilonu jest jednoznaczna z inflacją zarzucił nietylko plan niepodnoszenia podatków, ale proponuje nawet skasowanie udzielonych już ulg płatnikom podatkowym.

Wprawdzie projekt p. Zdziechowskiego nie wyklucza oszczędności, ale popierające go partje nie godzą się na ich stosowanie. To też p. minister zamierza pokryć deficyt emisją bilonu w wysokości 81 miljonów złotych. Takie rozwiązanie kwestji, to otwarta ucieczka do inflacji, narazie wprawdzie cyfrowo ograniczonej, ale która z chwilą przełamania tamy, uosobnionej obecnie jeszcze wysokością kosztów utrzymania, może przybrać rozmiary katastrofalne.

P. Zdziechowski podaje jeszcze inne źródła dochodu, które w praktyce okażą się wkrótce bezcelowe i szkodliwe. Tak np. opodatkowanie przemiału pszenicy zapewne nie doprowadzi do celu. Pamiętamy jeszcze bardzo dobrze ograniczenia przemiałowe zbóż podczas wojny i po wojnie. Bezwątpienia przyczyni się ono do podniesienia kosztów utrzymania — do przełamania tej naturalnej tamy, która jedynie dziś jeszcze broni nas od kompletnej inflacji. W najlepszym zaś wypadku będzie to doskonały czynnik dla demoralizacji naszej straży skarbowej.

Podobnie i opodatkowanie środków oświetlenia, powiększenie opłat stemplowych, nie przedstawiają wartości stałych źródeł dochodowych, zwłaszcza w chwili gdy i inne główne pozycje dochodów budżetowych są mocno wątpliwe, a projektowana emisja bilonu może sprowadzić zjawiska inflacyjne, wobec których wpływy z tych źródeł okażą się nic albo mało tylko znaczącemi ciężarami.

Na omawianie kontrprojektu P. P. S. szkoda czasu. Trudno bowiem przypuścić, by twórcy sami bodaj brali ten projekt — a raczej szkic projektu — na serjo.

Dopuszcza on oszczędności — owszem domaga ich się nawet, ale na szkodę państwa i ogółu — lecz o tyle tylko, o ile partyjne cele zostaną nietknięte. Operuje 300 miljonową sumą złotych na ożywienie przemysłu, kiedy w skarbie państwa figuruje próżnia. Na pokrycie tego natychmiastowego wydatku ma być wypuszczona odpowiednia ilość bilonu, czyli innemi słowy: inflacja ograniczona nie w ramach 81 miljonów, ale 300 miljonów złotych.

Inflacji jednakże musi Polska za wszelką cenę uniknąć, i to ze względów gospodarczych i psychicznych. Przeszliśmy już jedną inflację, z której wyszliśmy wyczerpani finansowo i gospodarczo, a na duchu zarażeni „nadczułością" na każde wahanie się kursu waluty. Wskutek tego ludność nasza reaguje na każdorazowe obniżenie kursu, starając zabezpieczyć się przed skutkami deprecjacji pieniądza. Dlatego właśnie niezależnie od istotnego bilansu płatniczego pogoń za obcą walutą rośnie. W taki sposób czynnik ten psychologiczny nabiera znaczenia niemniejszego niż stosunek wywozu towarów do ich przywozu. Z tych powodów należy u nas absolutnie wykluczyć bodaj widmo możliwości powrotu inflacji, aby się zupełnie gospodarczo nie pogrzebać, nie wtrącić ludności w ostateczne zwątpienie we własne siły.

Jak jednakże dokonać tej reformy sanacyjnej?

P. minister Zdziechowski wyraził się w Poznaniu, że mamy dwie drogi do naprawy stosunków gospodarczych:

1. własnemi siłami drogą oszczędności i ograniczeń wydatków i to albo:

a) bez pomocy kapitału zagranicznego, albo
b) zapomocą pożyczki zagranicznej na podstawie gwarancyj;

2. siłami zagranicy pod kontrolą Ligi Narodów.

Dziś, o ile Sejm nie wyłoni z siebie rządu większości lub też koalicji sejm., któryby się podjął przeprowadzenia pierwotnego programu p. Zdziechowskiego, pozostanie tylko możność poprawienia naszego stanu gospodarczego przez pożyczkę zagraniczną, albo oddanie się pod kuratelę finansowo-gospodarczą Ligi Narodów, jakto miało miejsce z Austrją.

Czy atoli uzyskanie pożyczki jest nam możliwe i czy w chwili obecnej warto o nią ubiegać?

Słyszymy ciągle, iż w obecnej chwili nikt z zagranicy nie chce udzielić Polsce pożyczki. Zgadza się to o tyle z prawdą, o ile chodzi o gwarancje. Warszawa stoi niewzruszenie na stanowisku, że zagranicy można udzielić jedynie minimalnych gwarancyj, aby się uchronić od kontroli obcej. Czy wypada nadal stać na tym punkcie?

Gdybyśmy zdołali obejść się bez kapitału obcego i mogli przeprowadzić sanację finansowo - gospodarczą własnemi siłami, niktby nie mógł potępić dotychczasowego stanowiska rządu. Ponieważ atoli rząd i sejm nie mają na tyle odwagi cywilnej, by wstąpić wreszcie na drogę stanowczej reformy gospodarczej, by ją przeprowadzić bądź własnemi siłami bez lub z pomocą kapitału obcego, zawisa ciągle nad nami groźba inflacji, która prędzej, czy później skończy się kuratelą finansowo-gospodarczą Ligi Narodów.

Niechcę jednakże przypuszczać, by nowy rząd — jakikolwiek on będzie miałby się posunąć aż do inflacji i dopuścić do patronatu Ligi. Ale raczej weźmie się szczerze i energicznie do przeprowadzenia oddawna zapowiedzianych oszczędności i redukcji we wszystkich resortach administracyjnych i przywróci równowagę budżetu przez obniżenie wydatków a nie stwarzanie fikcyjnych dochodów, emitując bilon bez pokrycia.

W ostatniej chwili przyjęto już w trzech czytaniach projekt budżetu za maj—czerwiec p. ministra Zdziechowskiego w nowej redakcji nie różniącej się w zasadzie od podanych w tym artykule głównych wytycznych.

Życzymy p. ministrowi, by udało mu się tym sposobem opanować sytuację — aczkolwiek do skuteczności tego projektu żywimy, w myśl wyżej podanych uwag, znaczne zastrzeżenia.

Droga w Polsce, w dziale doraźnej sanacji budżetu, jest dziś jedna tylko: radykalne, choćby wręcz mechaniczne obcięcie wydatków we wszystkich resortach. Po stronie wydatków, nie zaś dochodów budżetowych, należy szukać w Polsce punktu wyjścia naprawy.

H. Groński.

Zmiana taryfy celnej w Rumunji.

Rząd rumuński z dniem 1-go kwietnia r. bież. wprowadził zakaz importu kompletnych urządzeń dla przemysłu włókienniczego starszej konstrukcji, oraz nowszych o ile były używane poprzednio w innych państwach.

Celem tej ustawy jest niewątpliwie obrona własnego przemysłu, jakkolwiek w dotkliwym stopniu szkodzi ona niektórym przemysłowcom łódzkim.

Jesteśmy więc świadkami, że polityka gospodarcza państwa rumuńskiego wkracza na drogę wielkiego protekcjonizmu.

W sprawie zmiany rumuńskiej taryfy celnej przesyła nam konsulat Polski w Bukareszcie następujące wiadomości:

Dla ochrony krajowej, rząd rumuński wprowadził nowe zmiany w taryfie celnej z 1924 roku. Zmia-

ny te dotyczą narazie 2 kategoryj towarów: 1. Metalurgji a mianowicie: żelaza, ołowiu, cynku, aluminjum, niklu, miedzi, mosiądzu, srebra, złota i stopów metali, wszystkich wyrobów z tych metali, maszyn różnego rodzaju, wehikułów, statków, wyrobów zegarmistrzowskich, instrumentów muzycznych i zabawek.

2. Wyrobów włókienniczych a mianowicie: wełny, jedwabiu, bawełny, konopi, lnu, juty i innych włókien, jak również wszelkiego rodzaju wyrobów z tych materjałów.

Nowe podwyższone stawki celne na powyższe artykuły weszły w życie z dniem 1 kwietnia 1926 r., a taryfa celna na te kategorje towarów wprowadzona została dekretem królewskim z dnia 26 marca 1926 roku, i opublikowana w „Monitorul Oficiel" nr. 72 z 26 marca 1926 roku. Nową zmienioną taryfę celną wprowadzono nie przez uchwałę parlamentu, lecz przez dekret królewski, ażeby mogła wejść w życie jaknajprędzej i chronić przemysł krajowy przed wzmożoną konkurencją zagraniczną. Ta częściowa zmiana taryfy celnej jest uważana jako zmiana prowizoryczna; definitywne zmiany zostaną wprowadzone w formie ustawy parlamentarnej przy opracowaniu całkowitej taryfy po zaciągnięciu opinji Związku Izb Handlowych, Przemysłowych i Rolnych. Nowo wprowadzona częściowa taryfa celna wprowadza znaczne zwyżki stawek celnych na wszystkie wymienione powyżej kategorje towarów. W porównaniu z dawną taryfą celną zostały podwyższone nietylko stawki, ale została wprowadzona nowa nomenklatura, powiększająca znacznie ilość pozycyj celnych. Dla orjentowania się przy numeracji artykułów nowych, podany jest numer artykułu dawnej taryfy celnej, który został zmieniony. Stawki celne wyrażone są w lejach złotych, dla których przeliczenia na najbliższe trzy miesiące minimalnie ustalony jest współczynnik 30, celem przerachowywania na leje papierowe. Dla pozostałych artykułów taryfy z 1924 roku, które pozostały niezmienione współczynnik dla przeliczenia taks z lei złotych na leje papierowe pozostaje nadal 40. Stosownie do nowych paragrafów nie zmienia się w niczem systemu zakazów i taks od zbytku ustalonych dziennikiem Rady Ministrów nr. 3742-921. Również nie zmienia się sposób pobierania podatku zbytkowego i od obrotów stosownie do rozporządzeń.

Nowa taryfa jest minimalna i dostosowana do wszystkich towarów, pochodzących z krajów, które stosują do produktów rumuńskich także taryfę minimalną i traktowanie podług klauzuli największego uprzywilejowania.

Dla krajów, które nie stosują taryfy minimalnej albo stosować będą do towarów rumuńskich inny system niż do kraju najwięcej uprzywilejowanego, stosowaną będzie taryfa maksymalna, która posiada stawki dwukrotnie wyższe niż taryfa minimalna.

W sprawie spawaczy łukowych.

Poniżej pomieszczamy nader aktualny komunikat Lwowskiej Izby Przemysłowo-handlowej. Polecamy go uwadze zainteresowanych pp. przemysłowców z działu metalowo-maszynowego. Red.

Spawanie elektryczne (łukowe, stykowe, punktowe), wyparło zagranicą wszystkie dotychczas stosowane systemy łączenia spawaniem części maszynowych i konstrukcji metalowych, a nadto pozwoliło w najszerszej mierze na uzupełnianie zużytych elementów maszyn przez nakładanie (natapianie) materjału konstrukcyjnego do pożądanej poprzedniej dymensji.

Korzyści z tego systemu są tak znaczne, że zagranicą, gdzie w każdem państwie liczy się na dziesiątki tysięcy egzaminowanych i uprawnionych do wykonywania pewnych specjalnych robót (np. spawań kotłów) spawaczy, nieda się pomyśleć warsztat lub fabryka z branży metalowej, nie posiadające aparatów do spawania łukowego.

W Polsce nowość ta znalazła stosunkowo nieznaczne zastosowanie, czego powodem jest niejednokrotnie okoliczność, że przez używanie mało wykształconych spawaczy osiągnięto wyniki niezachęcające i dyskredytujące cały system.

Spawaczy zaś nie można było odpowiednio wykształcić w braku należycie postawionych kursów spawania, względnie warsztatów naukowych.

Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie, która w swym Oddziale techniczno-przemysłowym prowadzi od kilkunastu lat zawodowo-dokształcające kursy dla pracowników przemysłowych i rzemieślników, przystąpiła do utworzenia w tym roku wzorowego warsztatu, w którym będą kształceni na kursach zawodowi s p a w a c z e ł u k o w i.

W tym celu warsztaty będą wyposażone w dwie przetwornice dla pracy prądem stałym, w jedną do pracy prądem zmiennym, a wreszcie maszynę do spawania oporowego, nie licząc drobniejszych, lecz ze spawaniem łączących się maszyn i narzędzi. — Kierować kursem i wykładać na nim będą pp. Dyr. inż. Gayczak i R. Ekielski, znany ze swych publikacyj i prac doświadczalnych w zakresie spawania elektrycznego. Do prowadzenia praktycznego szkolenia pozyskała Izba znakomicie wykształconych instruktorów.

Nauka odbywać się będzie w ciągu dwutygodniowego trwania kursu w zakresie 80 godzin ćwiczeń praktycznych i 20 godzin wykładu dla każdego uczestnika, przyczem wykłady obejmą zaznajomienie frekwentantów z zasadami elektrotechniki, technologji i techniki spawania łukowego.

Ponieważ kursa pomyślane są, jako d o k s z t a ł c a j ą c e, odpowiednim frekwentantem na kurs może być tylko dobrze fachowo wyszkolony przodownik, względnie ten robotnik, który ze spawaniem choćby nie łukowem miał już kiedyś do czynienia. Izba zamierza również w miarę zgłoszeń prowadzić kursy dla inżynierów, powiększając odpowiednio ilość godzin wykładowych i rozszerzając zakres podawanych wiadomości.

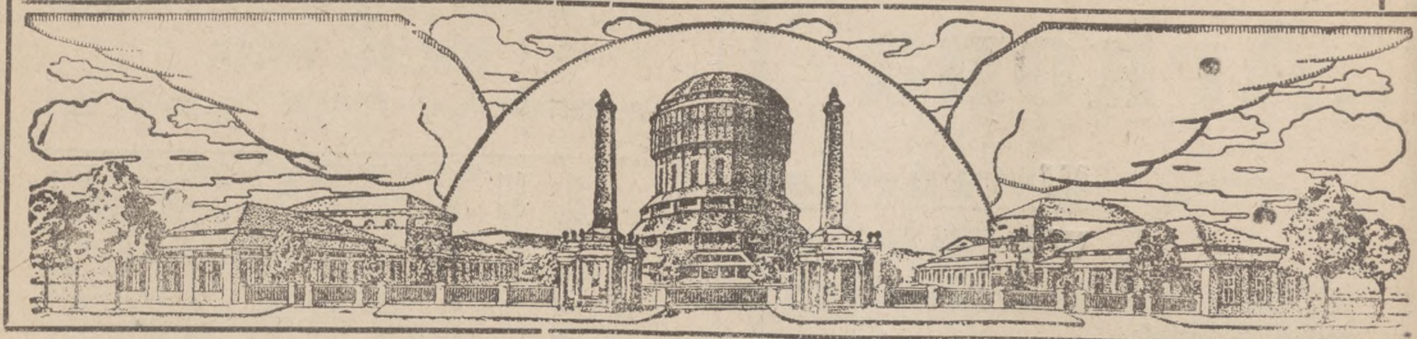
Początek pierwszego kursu w tym roku (trzeciego z rzędu wogóle) naznaczyła Izba na dzień 4-czerwca, poczem następne kursy będą mogły się odbywać regularnie co dwa tygodnie w miarę napływających zgłoszeń.

Czesne za kurs, obejmujące wszelkie należytości za honorarja wykładowe, zużycie prądu i materjałów itp., wynosi dla uczestnika 100 zł. — Bliższych wyjaśnień udziela i wpisy na kursa przyjmuje Oddział techniczno-przemysłowy Izby we Lwowie, ul. Bourlarda 5. II. p. od godz. 9—2.

We Lwowie, dnia 15. kwietnia 1926 r.

Biuletyn II. Międzynarodowych Targów Poznańskich

Premjer Skrzyński otworzy Targi.

W dniu 2. maja reprezentować będą Rząd Rzeczypospolitej na otwarciu Międzynarodowego Targu w Poznaniu Pan Premier Skrzyński oraz Panowie Ministrowie. Wycieczka kilkudziesięciu Posłów i Senatorów z pp. Marszałkami na czele zwiedzi Targ w ciągu tygodnia targowego. Pan Prezydent Rzeczypospolitej zechciał łaskawie przyrzec przybycie Swe na Międzynarodowy Targ w Poznaniu. Pan Prezydent Rzeczypospolitej nie weźmie udziału w otwarciu Targu ze względu na uroczystości narodowe w Warszawie w dniu 3. maja, natomiast obiecał swój przyjazd pod koniec tygodnia targowego.

Zwózka eksponatów.

Obecnie wre intensywna zwózka eksponatów na Międzynarodowy Targ Poznański, odbywający się w dniach od 2 — 9 maja br. Zagraniczne eksponaty nadchodzą już zawczasu, a poszczególne firmy zagraniczne przez specjalnych delegatów starają się w ostatniej nawet jeszcze chwili o uzyskanie miejsca. Ilustruje to wielkie zainteresowanie się zagranicznych kół gospodarczych Targiem Poznańskim. Targ Drzewny zapowiada się bardzo korzystnie a powolane sfery tak krajowe jak zagraniczne, zapowiedziały liczny zjazd.

Która firma jest transporterem Międzynarodowego Targu Poznańskiego?

Ze względu na to, że poszczególne firmy transportowe rozsyłanemi do poszczególnych firm komunikatami wzbudzają wrażenie, jakoby były transporterami Międzynarodowego Targu Poznańskiego, zwracamy na to uwagę, że jedyną firmą do tego upoważnioną jest firma C. Hartwig, Sp. Akc. Poznań. Transporty innych firm transportowych bezwzględnie nie będą wpuszczane na teren Targu. Firma C. Hartwig, Poznań, wobec Urzędu T. Poznańsk. jak również kompetentnych władz rządowych, przejęła gwarancję celną i z tego tytułu wszelkie formalności celne najkorzystniej przeprowadzić może. Z drugiej strony na podstawie długoletniego doświadczenia oraz przy pomocy fachowo wyszkolonego personelu, firma ta daje największą pewność fachowego załatwienia wszelkich spraw związanych z transportem eksponatów na Targ i z tego też powodu udzieloną została firmie powyższej wyłączność transportu eksponatów na Targ Poznański.

Zjazd Chrześcijańskiego Związku cechów stolarskich i zawodów pokrewnych.

Ze względu na odbywający się przy Międzynarodowym Targu Poznańskim, w dniach od 2. — 9. maja br. Targ Drzewny, odbędzie się zjazd chrześcijańskiego związku cechów stolarskich i pokrewnych zawodów, w którym weźmie udział około 300 delegatów. Zjazd odbędzie się w dniu 6. maja br. w lokalu restauracji pod „Strzechą" na ul. Sew. Mielżyńskiego.

Komunikacja dworca z miejscem Targów.

W porozumieniu z Dyrekcją Kolejową został utworzony stały postój doróżek samochodowych i konnych przy małym Dworcu naprzeciw terenu Targu Poznańskiego.

Przybycie delegatów Grecji.

Rząd i sfery gospodarcze Grecji wydelegowały posła na Sejm grecki p. E. N. Stellakisa, prezesa Związku Stowarzyszeń kupieckich, jako oficjalnego delegata Grecji na Międzynarodowy Targ Poznański. Pan Stellakis przyjeżdża do nas jako zastępca prezesa Rady Gospodarczej Grecji, p. Stamotophelesa, w towarzystwie dyrektora Izby Handlowej Polsko-Greckiej, p. Slizińskiego. Pan Stellakis zdumiony stosunkami gospodarczemi, które zastał w Polsce, wyraził zdanie, że pobytem swoim i nawiązaniem stosunków osobistych przyczyni się w kierunku gospodarczego zbliżenia grecko-polskiego. Wyraził on zdanie, że siłę Polski nie tyle stanowi jej bogactwo naturalne, ile żywotny entuzjazm narodu i jego siły twórcze. Przyjechałem dla nawiązania stosunków bezpośrednich i dla twórczej współpracy. Jestem dumny, że mogę być przedstawicielem mego narodu dla ideowo spokrewnionej Polski.

Ważne dla zainteresowanych eksportem do Grecji.

Radca Zarządu i Dyrektor Izby Handlowej Grecko, Polskiej w Atenach, p. Aleksander Śliziński prosi wszystkie zainteresowane eksportem do Grecji firmy, które nawiązały kontakt z powyższą Izbą, o osobiste skomunikowanie się z nim w dniach od 27. kwietnia do 9 maja br. w godzinach od 10-tej do 12-tej przedpołudniem w lokalu Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego. Interesenci winni przedstawić dokładne warunki dostawy fob Gdańsk.

Sfery gospodarcze Grecji, żywo się zainteresowały wytwórczością Polski i delegowały w tym celu swych przedstawicieli na Międzynarodowy Targ Poznański, celem nawiązania bezpośredniego kontaktu z naszymi sferami gospodarczemi.

Miejski Urząd Targu Poznańskiego wobec powyższego prosi wszystkich zainteresowanych eksportem do Grecji o zgłoszenie się osobiste lub piśmienne, celem nawiązania bezpośrednich stosunków gospodarczych.

Targ drzewny.

Targ Drzewny przy tegorocznym Międzynarodowym Targu Poznańskim w dniach od 2. — 9. maja br., jako pierwsza tego rodzaju impreza, wzbudziła w kołach zagranicznych importerów wielkie zainteresowanie, jak to należy sądzić z bardzo licznych zapytań zagranicy, skierowanych do Dyrekcji Targu Poznańskiego. Targ ten przedstawia się, jak z dotychczasowych zgłoszeń wnioskować należy, dość okazale i zapewne stanie się źródłem inicjatywy dla naszych eksporterów.

Wiadomości z branży

O sfinansowaniu koncesji.

Jak już donosiliśmy, sprawa sfinansowania koncesji na otwarcie składów towarowych na stacjach kolei anatolijsko-bagdadzkiej nie została dotychczas załatwioną definitywnie, gdyż Bank Gospodarstwa Krajowego nie wyraził jeszcze zgody na dostarczenie kapitałów, potrzebnych na eksploatację koncesji (minimum 500.000 dolarów). Sprawę tę rozpatruje obecnie Rada Ministrów, lecz wobec niewyraźnej sytuacji przesileniowej nie należy oczekiwać szybkiego rozstrzygnięcia. Bądź co bądź koniecznością jest jak najszybsze uruchomienie pracy przy eksploatacji koncesji.

Z okręgu bialskiego.

W związku z ogólnym słabym ruchem w każdej dziedzinie przemysłu, przemysł metalurgiczny na terenie bielsko-bialskim, również znacznie osłabł. W ostatnim tygodniu jedna z najpoważniejszych i znanych firm G. Josephy, fabryka maszyn i odlewnia żelaza, wykończywszy zamówienia z Brazylji, zwolniła 200 robotników i liczy się z tem, że będzie zmuszona wstrzymać całkowicie pracę. Należy dodać, że powyższa firma wyrabia warsztaty tkackie w wielkiej ilości na eksport.

Z fabryki Cegielskiego.

Na posiedzeniu Rady Miejskiej m. Poznania przyjęto większością głosów projekt magistratu w sprawie udzielenia kredytu w wysokości 450.000 zł dla firmy Cegielski na uruchomienie elektrowni fabrycznej.

W sprawie syndykatu rur.

W skutek trudności zbytu i konkurencji ze strony państwowej huty „Huta Blachownia“, która nie płacąc podatków i nie ponoszą większych ciężarów — obniżała ceny rynkowe, istnienie syndykatu rur zlewowych jest zagrożone. W tych dniach, jak donosi Aj. Wschodnia, odbędzie się zebranie członków syndykatu, na którem ma być powzięta ostateczna uchwała, czy syndykat ma istnieć w dalszym ciągu. Panuje przekonanie, że uda się uniknąć likwidacji syndykatu. Co do syndykatu rur wodociągowych, to należy zaznaczyć, że syndykat ten istnieje w dalszym ciągu i narazie nie myśli się o jego rozwiązaniu. Należy mieć nadzieje, że niebawem nastąpi w tej sprawie szybkie wyjaśnienie.

„Huta Szklana“ w Sierakowie.

Jak się dowiadujemy, w rejestrze handlowym Sądu Powiatowego w Międzychodzie (Wlkpl.) wpisano nową spółkę z ogr. odpow. „Spółka Szklana“ — Jasielski i Lubiński w Sierakowie — Nadleśnictwie. Zadaniem spółki jest fabrykacja wyrobów szklanych i handel szkłem. Kapitał zakładowy wynosi 32.000 zł.

Zsyndykalizowanie hut żelaznych w Polsce.

Warszawski „Kurjer Polski“ pisze: Do syndykatu hut żelaznych w Polsce nie przystąpiły jedynie zakłady sosnowieckie, które były na dłuższy czas zaopatrzone w zamówienia i — jak utrzymują w sferach gospodarczych — nie życzyły sobie poddania swych zamówień pod kontrolę syndykatu. Syndykat obniżył jednak znacznie od 1 kwietnia r. b. ceny swej produkcji, motywując to względami gospodarczemi ogólnej natury. W rzeczy samej, jak się dowiadujemy, chciał zmusić w ten sposób zakłady sosnowieckie do przystąpienia do syndykatu. Krok okazał się skutecznym, gdyż w krótkim czasie zakłady te mają zamiar do syndykatu przystąpić, tworząc w ten sposób jedyną organizację, reprezentującą hutnictwo polskie.

Przewóz maszyn i narzędzi za opłatą cła ulgowego.

Kontynuując swoją politykę ułatwienia importu maszyn i narzędzi, niezbędnych dla rozwoju i ulepszenia warsztatów produkcji, a niewyrabianych w kraju, ministerstwo przemysłu i handlu wydało w r. 1925 — na podstawie obowiązujących rozporządzeń — zaświadczeń na import za opłatą cła ulgowego 12 tysięcy tonn maszyn i narzędzi. Wwieziono 1265 sztuk obrabiarek do metali wagi 2,3 tysięcy tonn, 685 sztuk maszyn dla przemysłu spożywczego wagi 1,3 tys. tonn, 1021 sztuk maszyn rolniczych wagi 1.2 tys. tonn, 574 sztuk maszyn dla przemysłu papierniczego i drukarskich wagi 1,1 tys. tonn, 2.858 szt. maszyn włókienniczych wagi 1.1 tys. tonn, 282 szt. maszyn napędowych wagi 0.9 tys. tonn, 114 szt. maszyn górniczych i do robót ziemnych wagi 0,5 tys. tonn, 500 szt. maszyn dla przemysłu chemicznego wagi 344 tonn, 121 szt. maszyn garbarskich i do robót skórzanych, 128 maszyn dla przemysłu mineralnego itd.

Huty żelazne na Górnym Śląsku.

Zamówienie rządu w hutach na II kwartał rb. w wysokości 12.000 tonn szyn, i akcesorji oraz 1.500 tonn obręczy do kół wagonów i lokomotyw dotychczas nie wpłynęło. Wobec tego zachodzi obawa, że w hutach nastąpi bądź dalsza redukcja dni pracy lub też redukcja robotników. W dalszym ciągu niema zamówień z rynku wewnętrznego z powodu braku gotówki i ożywienia w ruchu budowlanym Wskutek zdobycia przez niektóre fabryki przerobczych rynków zagranicznych w ostatnich dniach, (Ferrum do Japonji, Cegielski i Unja do Turcji i Rumunji), huty otrzymały kilka zleceń na eksport, jednakże po cenach bardzo niskich. Z hut górnośląskich jedynie w hucie Bismarka nastąpiła pewna stabilizacja w dziale rur z powodu przystąpienia jej do międzynarodowego kartelu rur. W produkcji żelaza na eksport zastój i sytuacja beznadziejna, ożywienie tylko w blachach gatunkowych i ferromonganie oraz w dziale specjalnych wyrobów.

O stosunki handlowe z Islandją.

Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu podaje zainteresowanym do wiadomości, że Islandja — pomimo małej ilości mieszkańców — stanowi ważny rynek zbytu dla wszelkich maszyn, narzędzi rolniczych i przyrządów do telegrafji bez drutu.

Eksport węgla polskiego do Rosji.

W obecnej chwili toczą się rzeczowe rozmowy między przemysłem węglowym Zagłębia Dąbrowskiego i Górnego Śląska a Sowietami, w sprawie dostaw węgla polskiego dla sowieckich kolei, samorządów i przemysłu elektrotechnicznego okolic Leningrodu i pogranicza. Niedobór produkcji węgla w Sowietach wynosi obecnie około 6.000.000 tonn, wobec jednakże trudności finansowych Sowietów, liczyć można na eksport węgla polskiego w ilości 100.000 tonn miesięcznie. Pewne trudności sprawia zagadnienie kredytu długoterminowego oraz sprawa przewozu. Wskutek wyczerpania zdolności przeładunkowej Gdyni i Gdańska, przeważną część eksportu trzeba będzie skierować drogą lądową, przez co wzrosną koszta przewozu wskutek wysokich taryf kolejowych oraz konieczności przeładunku na granicy wobec różnicy w szerokości torów. W każdym jednak razie sam fakt zyskania dalszych rynków zbytu dla naszego węgla i wyrównania przeto ubytku rynku niemieckiego przyjąć należy z zadowoleniem.

Dzierżawy, zastępstwa, personał, sprzedaże itd.

Dobrze wprowadzony 2697

Podróżujący za prowizję

utrzymujący od 2[illegible] lat styczność z kupcami i handlarzami żelaza tak w hurcie jak i w detalu na całej Wielkopolsce, Pomorzu i Gdańsku, szuka nowych zastępstw wielkich firm krajowych. — Oferty uprasza się zwracać do: Rynku Metalowego i Maszynowego pod nr. 2697.

W celu założenia polskiej fabryki maszyn do szycia poszukuje się

kapitalistów lub fabrykantów

którzy podjęliby się tego rodzaju fabrykacji. Jestem pierwszorzędnym fachowcem tej branży (wszelkich typów), stoję teoretycznie na wysokości zadania i zobowiązuję się dostarczać na rynek tylko pierwszorzędnych gatunk. maszyny, wytrzymujące każdą konkurencję. Urządzenie będzie nowoczesne i jaknajzyskowniejsze. Wszelkie ryzyko jest wykluczone. Wysokie zyski są pewne. Dyskrecja żądana i zapewniona. Oferty uprasza się składać w języku niemieckim pod: **„Z. M. 1020"** do **Rudolf Mosse, Zürich.** 1213

Sprzedam pracownię 2685

o 250 m². z czteropokojowem mieszkaniem i gruntem (który nie koniecznie musi być razem zakupiony), oraz następującem urządzeniem: 5 PS. motorów, 3 wabacze (balancjery), 3 wiertarki, 2 tokarki, 3 tłoczarki (wybijarki) 1 szlifierka i wyginarka, małe młoty wahakowe (podrzutowe) i młoty mechaniczne (baby-kafary kuźnicze), autogeniczny spawacz, nożyce do żelaza, [illegible] blachy oraz wiele innych narzędzi.

OTTO BINKOWSKI, Solec Kujawski.

Do sprzedania: 2676 **WALCA** do walcowania srebra i metali

na popęd ręczny i motorowy, fabrykat „Krause Lipsk" w zupełnie dobrym stanie, szerokość walcy 38 cm., grubość wałków 18 cm., waga całej walcy około 800 kg.

Wiad. w firmie Feliks Woźniak Kraków, Stradom 8

---

3 SZPRYCHARKI

do toczenia szprychów - trzonków do siekier, młotów, pilników i t. d.

2684 **MASZYNY**

kompletne, zupełnie w dobrym stanie sprzeda

„METALURGJA", POZNAŃ, Fabryka okuć metalowych, Strumykowa 19/20. -:- Telefon 2126

TRAKTOR „PARET"

4-skibowy, pług „Maise-Hansa" z podwójną talerzówką oraz turbiną wodną, nową, 16 HP, sprzedam okazyjnie tanio. Bliższe informacje: Firma **B-cia RUDZIŃSCY, WŁOCŁAWEK, Piekarska 15.** 1231

MOTORY ELEKTRYCZNE

jeden motor 1,½ P S. 220 wolt, prąd stały, jeden motor 5 P. S. 220 wolt, prąd stały, dobrze utrzymane z rozrusznikiem korzystnie do nabycia. 2689

Zgłoszenia: Fabryka, Poznań, ul. Mylna 18.

Do sprzedania maszyna

parowa, wentylowa, fabrykatu f y Bromowsky, Schultz & Sohn, Berno Morawskie, 750 mm skok, 350 mm średnica cylindra, dla 8 atm, dająca około 88 K. M. norm sprzężona z kompresorem 210 mm średnicy cylindra, 400 mm skoku, około 130.000 kalorji na godzinę, z częścią rurociągu potrzebnego dla chłodni. 2686

Uwaga. Może być oddzielnie sprzedane: maszyna parowa, osobno kompresor względnie rurociąg. Zgłoszenia: **Zakłady Przemysłowe Tenczynek S. A. w Krakowie ul. Sławkowska 1.**

PAROWÓZ

normalnotorowy, używany, o sile ca 250 HP., o 3/3 osiach, H = 60,54 kwm. na sprzedaż.

Wiadomość: WYDZIAŁ POWIATOWY w GOSTYNIU.

2688

Okazja na wywrotki!

10 sztuk pojemności 1 m³, 600 mm tor, 3 sztuk pojemn. 3/4 m³ 600 mm tor, 8 szt. pojemn 1 m 750 mm tor nowe, **natychmiast do sprzedania.**

Oferta szczegółowa na żądanie. **Zakłady Silesia, Nowa-Wieś, Górny Śląsk.** 2695

Mamy na sprzedaż

1 kocioł leżący, Lanz, Mod. G. T. 38 sił konnych efektywnie, z 20 metrowym kominem.

Bliższych informacyj udziela 2698

Adolf Krause & Co. T. z o. p. Toruń-Mokre - Tel. 646

Ruszt łańcuchowy (Kettenrostfeuerung)

systemu Babcock & Wilkox dla kotła na 200 m. pow ogrzew., używany, okazyjnie do nabycia:

Powszechne Zakłady Konserwacji Maszyn i Urządzeń Fabrycznych, we Lwowie, plac Marjacki l. 7. 2699

Sprzedam prawie nowa

tofiarkę oraz sieczkarkę kieratową

MISKE, ŁUSZKOWO, p. Zbrachlin, pow. Świecie. 1243

Bardzo korzystnie i na dogodnych warunkach spłaty mamy do oddania:

Lokomobile przewoźne

Badenia, rok budowy 1917, nom. 10 konna
Flöther, rok budowy 1913, nom. 9 konna 2704
Flöther, rok budowy 1912, nom. 10 konna
Güttler, wyciągalna, nom. 6 konna
„Lanz", wiązałkę do słomy i siana wiążącą drutem prawie nową.

Paul Seler, Poznań, ulica Przemysłowa 23

KORZYSTNE KUPNO!

Lokomobila f-my „Marshal" Angl. z bliźniaczą maszyną do 20 koni mm, po gruntownem wyremontowaniu zaraz do
2653 sprzedania tanio. Wiadomość:
M. Bieniecki, Włocławek, ul. Królewiecka 43.

Sprzedam

tanio 1 kocioł o podwójnej rurze płomiennej o powierzchni ogrzewalnej 53 m² na 8 atm. ciśnienia. 1 leżący kocioł rurowy o przestrzeni ogrzewalnej 32 m² na 8 atm. ciśnienia. 1 kocioł o pojedynczej rurze płomiennej 3)/m² powierzchni ogrzewalnej 7 atm ciśnienia. 2679
Latussek, Katowice, Rynek 8. — Tel. 1013.

Sprzedam 12.000 starych, dobrze utrzymanych

dachówek

1 nowa pompa do gnojówki, patent Eisel D. R. P. LANGE, BARCIN. 1241

Sprzedam w całości lub częściami pojedynczo:

1 wyrabiarkę ciasta

o dwóch basenach na kółkach — pojemności ca 4—5 ctr. ciasta o stałej i ruchomej tarczy. Średnica 75 cm., szerokość 11 cm., koło rozpędowe 1 m. średnicy. — Do tego kompletne urządzenie na zapęd motorowy, składający się z osi transmisyjnej 2 i pół m. długiej, 5 cm. grubej, konzol i łożysk kulkowych, 3 tarcz pasowych, jednej o średnicy 35 cm. i szerokości 15 cm., drugiej 50 cm. średnicy i 20 cm. szerokości, trzeciej 30 cm. średnicy i 12 i pół cm. szerokości, 2 silnych konzol - podstaw motorowych.
ARTUR KRUCK — SKÓRCZ **(Pomorze).** (2696)

Kocioł parowy

2-płomienny, 8 atm. 42.7 kwm. ogrzewania obecnie jeszcze w użyciu, od 1 lipca do oddania z powodu wybudowania większego, sprzeda. **W. SZCZEPSKI, młyn parowy, KOSTRZYN** (Wlkp.). 1214

Firmy Heinrich Lanz, Manheim

2 kotły lokomobilowe, system wyciągany 72 kwm. na 9 atm. i 66 kwm. na 10 atm. z kompl. armaturą (okazyjnie do sprzedania). Wiadomość: **S. DZIAŁOSZYŃSKI, CZĘSTOCHOWA, Fabryczna 4; tel. 369.** 1219

DWIE MASZYNY

do dachówek cementowych, pojedynczo lub razem tanio do sprzedania tanio. Wiadomość: **WARSZAWA, tel. 515-32.** 1234

Parowóz 60 konny

4-osiowy, **23 wagoniki,** pojemności 2 mtr³ każdy, oraz **tor na podkładach stalowych,** 2700 mtr., rozpiętości 600 mm., do sprzedania tanio. Wiadomość: **WARSZAWA; tel. 515—32.** 1234

UŻYWANY WALEC

2 metry długi, w całości, cena umiarkowana — sprzedam. **R. ASSMANN, BYDGOSZCZ, Pomorska 32b.** 1240

KUPNA

1 motor elektr. 4 K. M. 220 V
1 tokarnię do żelaza 2,5 mtr. dług.
1 tokarnię do drzewa
1 piłę taśmową 2705
kupi natychmiast firma
Bracia Cierpiałkowscy, Toruń, Chełm. Szosa 33 - Tel. 1471

Płyty akumulatorowe i szlam kupuje

Bielawski, Poznań, Bukowska 33. - Tel. 6418. 2571

Kupujemy motor ropny

ca 15 HP. używany, lecz w dobrym stanie z gwarancją. Oferty z dokładnym opisem motoru, ceny ostatecznej, oraz podaniem przestrzeni jaką zajmuje, prosimy nadesłać do **fabryki maszyn i odlewni „Vis" Stanisławów.** 2790

Samochód

kupię w bardzo dobrym stanie, torpedo, 4-osobowe, starter, wygodne siedzenie dla wysokiego, tęgiego kierowcy. Oferty najszczegółowsze: WARSZAWA, **Chmielna 19,** ROGOWSKI I ŁOJKO; **tel. 69-33.** 1215

TARTAK.

Urządzenie tartaku potrzebne. Lokom. 45—50 HP. „Pola 22 do 24". Oferty z dokładnym opisem pod adr.: Dr. KAROL HALPERN, STANISŁAWÓW. 1216

Kupimy używany

motor elektryczny

prądu zmiennego 220—380, 1—2 PS z rozrusznikiem 1400 obrotów. Oferty skierować: TORUŃSKA FABRYKA ZAMKÓW, **TORUŃ, Koszarowa 13.** 1217

Kupię motor elektryczny

1246

220—380 volt, ³/₄ do 1 PS, ilość obrotów 900—1000, tarcza możliwie 65—70 mm. Może być używany, lecz zupełnie dobry. Adr. **CHEŁMNO (Pomorze) CEGIELNIA KIEPERTA.**

Motoru elektrycznego

1218

używanego, o sile 1—15 HP na prąd równy 440 volt poszukuje. **EMALJERNIA, Inż. BYTNER, POZNAŃ, GRUDZIENIEC 14.**

Dla wywozu do Południowej Francji poszukuje się większej ilości

bielonych - okorowanych SŁUPÓW TELEGRAFICZNYCH

z natychmiastową i następną dostawą partjową.

Uprasza się o składanie ofert li tylko poważnych z podaniem cen ostatecznych i czasu dostawy **franko wagon** w Gdańsku lub **miejsca załadowania.** Transport wodą pożądany. Regulowanie zapłaty drogą pełnej akredytywy przy gdańskiej **Grossbank. MŁYN JANOWSKI — TCZEW — ul. 30 Stycznia 20. Tel. 312.** 1235

Poszukuję kupna 1236

1 motoru na prąd stały

z rozrusznikiem ca 4 PS 440 woltów. **ZUCH JUN. — TCZEW.**

Beczki benzolowe

nowe lub używane o pojemności ca 200 litrów kupię. — Oferty kierować do **CENTRALA HANDLOWA, WIĘCBORG, Pomorze.** 1237

Dział budowlany i drzewny

Lasy państwowe i zakłady przemysłowe na Targu Drzewnym II. Międzynarodowego Targu w Poznaniu.

Jak już swego czasu w „Rynku Metalowym i Maszynowym" donosiliśmy, w Targu Drzewnym bierze udział również Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Występuje ono z wzorami produktów lasów państwowych i wszystkich zakładów przemysłu drzewnego z obszaru całej Polski. Wszystkie Dyrekcje lasów państwowych obsyłają Targ Drzewny fotografjami, demonstrującemi drzewostany, zakłady przemysłowe i leśne urządzenia komunikacyjne. Oprócz fotografji nadsyłają dyrekcje wykresy, dotyczące stanu lasów, jakości i gatunku drzew. Ponieważ materjały nadejdą z wszystkich lasów państwowych, więc istotnie Targ Drzewny zareprezentuje wartość, stan i jakość wszystkich lasów Polski, zarówno państwowych, jak i Prywatnych.

Dalej nadsyłają dyrekcje poszczególne wzory i próbki, mianowicie:

Dyrekcja w Poznaniu — kopalniaki;

Dyrekcja we Lwowie — szczapy do wyrobu gontów, dranice i gonty, obręcze na sita, deszczułki rezonansowe, kloce świerkowe, materjały tarte, jodłowe świerkowe oraz bukowe bale, łaty i listwy meblowe grabowe styliska.

Dyrekcja w Radomiu — materjały tarte, sosnowe i jodłowe, kłody jodłowe i bukowe, krążki z owych drzew oraz wyroby drzewne bukowe.

Dyrekcja w Siedlcach — papierówkę okrągłą i w szczapach, wszelkie materjały tarte i bloki sosnowo stolarskie.

Dyrekcja w Białowieży — kłody jesionowe, sosnowe, olszowe, osiekowe, krążki z owych drzew, produkty suchej destylacji, wogóle wszelkie przetwory chemiczne.

Dyrekcja w Łucku — klepkę dębową w komplecie, bindrę, podkłady dębowe i sosnowe, timber sosnowy, sleeper, belgijski rund dębowy, planson dębowy, wańczes dębowy, kłody dębowe, wiązowe, grabowe, jaworowe i brzozowe oraz krążki z owych drzew, obręcze i obody.

Pozatem przyjdą jeszcze inne wzory i próbki, jak np. gięte meble w całości czy w częściach, oraz półsurowiec do ich fabrykacji.

Dyrekcje biorą udział w Targu wogóle z wszelką produkcją lasów państwowych i zakładów przemysłowych.

Osobisty udział PP. Dyrektorów względnie ich referentów handlowych, dozwoli interesantom krajowym i zagranicznym bezpośrednio wejść w kontakt handlowy.

Urządzenie stoisk oraz ogólny nadzór nad wystawą państwowych eksponatów drzewnych i leśnych spoczywa w ręku Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu w osobie p. radcy Przybylskiego.

Konferencja w sprawie Targu Drzewnego.

22. — go bm w Dyrekcji Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego odbyła się konferencja, by ostatecznie ustalić urządzenie stoisk Targu Drzewnego i zdać sobie sprawę, jak przedstawia się sama sprawa eksponatów. Między innemi wzięli udział w konferencji z Dyrekcji Lasów Państwowych p Dyrektor Bartz i p. Radca Przybylski, z Izby Rolniczej p. Dyrektor Alkiewicz, z Giełdy Drzewnej p. Prezydent Namysł. Po zreferowaniu sprawy przez p. Radcę Przybylskiego, przedstawiciela wystawcy-Min Rolnictwa i Dóbr Państwowych, okazało się, że jako faktyczne eksponaty Min. Rol. i Dóbr Państwowych przesyła na Targ Drzewny wszelkie produkty leśno-drzewne i przemysłowe, jakie tylko Państwo eksploatuje gdziekolwiek w Polsce, nietylko Zachodniej, ale również w Południowej, Środkowej i na Kresach - oprócz okręgu Wileńskiego. Fotografje i wykresy z wszystkich Dyrekcji Lasów Państwowych upiększą i uzupełnią Wystawę Drzewną.

Poza Państwem drugie miejsce zajmie Giełda Drzewna, która wystawi wszystkie te sortymenty, jakiemi najczęściej handluje się na giełdzie. Nawiasowo dodamy, że w czasie Międzynarodowego Targu Poznańskiego zebrania i posiedzenia Rady Giełdy Drzewnej przeniesione zostają do Poznania.

Również i Izba Rolnicza weźmie udział w Targu Drzewnym. Zwróciła się nadto do prywatnych właścicieli lasów, by nadesłali eksponaty surowca drzewnego czy półobrobionego.

Co się tyczy nasion leśnych i ubocznych produktów leśnych, konferencja uzgodniła, żeby tymczasowo nie kłaść na to nacisku. Targ Drzewny obejmie zatem w roku bieżącym głównie drzewo w stanie surowym i półobrobionym oraz surowe wyroby drzewne. Zupełnie gotowe fabrykaty są osobno, chociaż w bezpośredniem sąsiedztwie, więc tworzą całość.

Organizacja wystawy budowlanej.

Pisma lwowskie donoszą o zawiązaniu się we Lwowie komitetu, mającego na celu zorganizowanie ogólno-polskiej wystawy budowlanej w czasie VI. Targów Wschodnich.

Komitet dzieli się na szereg sekcyj: organizacyjną, finansową, materjałową, budowlaną, urządzenia wnętrz, drogową, instalacyjną i architektoniczną. Wszystkie te sekcje ułożyły już ogólny plan wystawy i preliminarze budżetowe, które wraz z wnioskami przedłożono onegdaj do zatwierdzenia ogólnemu komitetowi.

Komitet przyjął następujące uchwały:

Budżet ogólny wystawy ma wynosić 75 000 zł. Na pokrycie kosztów założona będzie współdzielnia z jednokrotną poręką udziałową, której udział wynosić będzie 20 złotych. Wystawa pomieszczona będzie w pawilonach Targów Wschodnich i połączona z wystawą architektoniczną. Prowadzenia administracji, korespondencji i reklamy wystawy podjęła się instytucja Targów Wschodnich. Sekcja drogowa zajmie się urządzeniem wyścigów automobilowych w czasie Targów. Ułożenie programu wystawy powierzono sekcji organizacyjnej. W projekcie jest urządzenie loterji, której główną wygraną byłby dom. Wybrano komitet prezydjalny w składzie następującym: gen. Władysław Sikorski, prez. Stan. Rybicki, inż. Minkiewicz, prof. Obmiński, prof. Wit. Nowicki, inż. Merunowicz, prez. Prachtl-Morawiański, wiceprez. Izby handl. Höflinger, dyr. Rogoziński.

Nowy sposób budowy domów drewnianych.

Jak wiadomo, wychodzi w Warszawie dwumiesięcznik „Inżynierja Rolna“, pismo, poświęcone meljoracjom rolnym i budownictwu. Otóż w numerze drugim wspomnianego czasopisma podany jest opis nowego sposobu budowy domów drewnianych, systemu inżyniera B. Stojanowskiego.

Dążeniem powyższego sposobu budowy jest uczynić dom drewniany, nie podnosząc kosztów budowy, trwalszym i solidniejszym, czyli usunąć powszechnie znane wady drewnianych budowli, t. j. stosunkowo szybkie zmniejszenie wartości ewent. estetycznego wyglądu wskutek butwienia przyziemnych drewnianych części ścian, podwalin i słupów. Cel ten osiągnięty jest przez stosowanie dla słupów węgłowych i na krzyżowaniu ścian — żelazobetonu, przeniesienie na powyższe słupy podwaliny, jako podstawy budynku, przez celową konstrukcję wiązania ścian.

Krzywienie, przechylanie się i paczenie ścian jest wykluczone nawet w wypadkach ugnicia przyziemnych części, które wreszcie dają się łatwo usunąć i zamienić na nowe, bez potrzebnego w zwykłych razach stemplowania.

Do prerogatyw należy zaliczyć i tę okoliczność, że „Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych“ zalicza domy drewniane, budowane powyższym systemem przy zachowaniu pewnych warunków do kategorji „mieszanych“, czyli budowli, w których przeważa materjał ogniotrwały ścian.

Odsyłając zainteresowanych szczegółami do wskazanego wyżej czasopisma, trzeba zaznaczyć, że wymieniony system budowy znacznie rozszerza możność stosowania drewna na budowę domów mieszkalnych, szczególnie małych, parterowych bez obawy, że takowe w prędkim czasie mogą utracić swoją pierwotną wartość wskutek butwienia przyziemnych części.

Jeżeli uwzględnić, że domy drewniane są ciepłe, suche, szybko się je buduje, wreszcie są tańsze od murowanych i o wiele od tych zdrowsze, szczególniej w parterze, należy przypuszczać, że w naszym kraju obfitującym w materjał drzewny, drewniane domy zawsze będą znajdowały wielu zwolenników, szczególnie w obecnym czasie, gdy sprawa kredytów budowlanych stale utyka na punkcie braku pieniędzy a zainteresowani budową dla siebie dachu nad głową pozostawieni są własnym siłom i zasobom.

J. K.

Krytyczna sytuacja w przemyśle drzewnym.

Ceny, jak informuje „Agencja Wschodnia“, płacone za bale angielskie w Gdańsku są w dalszym ciągu niekorzystne. Jednocześnie z rozpoczęciem sezonu nawigacyjnego spodziewają się na rynku angielskim wielkich partyj drzewa z Archangielska, Piotrogrodu i Finlandji. Ponieważ w roku bieżącym Rosja zamierza rzucić na rynek angielski większe partje drzewa, aby zdobyć waluty dla ratowania czerwońca, więc liczą się z nieuniknioną zniżką cen dotychczasowych, które nawet obecnie nie zachęcają eksporterów z Polski do wyrobów materjałów angielskich. Z Belgji nadchodzą wiadomości, świadczące również o niekorzystnem kształtowaniu się cen drzewa eksportowego. W tych warunkach zapowiedź podniesienia taryf kolejowych od eksportu drzewa wywołała w kołach drzewnych poważne zaniepokojenie i obawy o dalszy los eksportu materjałów drzewnych.

Z rynku materjałów budowlanych i drzewa

MATERJAŁY BUDOWLANE.

Warszawa, 26. 4. (A. W.). Hurtownie materjałów budowlanych nie odczuwają poważnego ruchu. Zamówienia napływają powoli i na względnie niewielkie ilości, co ze względu na odpowiednią pogodę nie zapowiada większego ożywienia. Notowano za 1 tonnę fr. wag. st. Warszawa: wapno niegaszone 35.80 zł, lasowane 35 zł, lasowane z dostawą na plac budowli 45 zł., cement za 180 kg na budowli 17.65 zł., cegła dobrze wypalona za 1000 szt. na placu budowl. 75—85 zł. Warunki zwózki: odległość i t. p. decydują o dokładnej kalkulacji towaru.

Bydgoszcz, 27. 4. (A. W.). Papa dachowa za rolkę 10 metr. kw. Nr. 80 — 10 zł., — Nr. 100 — 8.40 zł., Nr. 125 — 7 zł., Nr. 150 — 6 zł. i Nr. 200 — 4.80 zł. Smoła prep. zł. 24, lepnik 28, karbolineum 32 zł. za 100 kg. Portland-cement (za beczkę 180 kg.) 19, papiaki (1 kg.) 1.10, trzciniaki (1 kg.) 1.10, trzcina (rolka 20 metr. kw.) 4.50, klepki dachowe (1000 sztuk) 5, gips murarski (worek 75 kg.) 7.70, gips sztukatorski (worek 75 kg.) 9.40.

DRZEWO.

Warszawa, 27. 4. (A. W.). Za 1 tonnę fr. skład: drzewo sosnowe I gat. 32 zł., dębowe 29 zł., brzozowe 25 zł., rąbane 48 zł.

Cieszyn, 27. 4. (A. W.). Ożywił się popyt na drzewo kopalniane ze strony Czechosłowacji. Kopalniaki, nabywane w Polsce, Czechosłowacja eksportuje do Niemiec, przeważnie do Górnej Bawarji i Saksonji. Płacono ostatnio za kopalniaki 200—210 kor. cz. za 1 m^3 franco wagon Cieszyn. Ceny franco granica niemiecka, żądane przez reeksporterów czeskich, wynoszą 205—230 kor. cz.

Kraków 27. 4. (A. W.). Notowano za 1 m^3 w dolarach: Kloce dębowe okrągłe do przetarcia 9, — na eksport do wyrobu fornierów 15, deski dębowe materjał stolarski 22, kloce do przetarcia (jodła, świerk) 3, deski budowlane 7, — stolarskie 11, belki rżnięte 9, drzewo kopalniane (jodła, świerk) mp 2.90, materjał budowlany z pod piły 9.50. Zupełny brak ruchu budowlanego powoduje brak zainteresowania materjałami drzewnymi na rynku wewnętrznym. Do Niemiec wysyła się niewiele materjałów tartych, ponieważ z powodu wojny celnej Niemcy wydają niewielką ilość pozwoleń na przywóz. Ze strony Anglji i Holandji większe zainteresowanie dla drzewa cieńszego. Ruch tartaków normalny, również dowóz drzewa okrągłego. Ogromne utrudnienia w tej gałęzi przemysłu wnoszą nadmierne obciążenia socjalne.

Z rynku metalowego i węgla.

WYROBY METALOWE.

Warszawa, 27. 4. (tel. wł.). Ceny hurtowe na surowce i artykuły techniczne dla przemysłu metalowego w złotych.

Not. za 1 tonnę franco wagon stacja załadowania Surówka odlewnicza „Stąporków“ (loco huta) nr. 0 190 zł, — nr. 1 180 zł., — nr. 2 170 zł., — nr. 3 160 zł., — Surówka odlewnicza „Częstochowa“ nr. 0 185 zł., — nr. 1 175 zł., — nr. 2 170 zł., — nr. 3 (mart.) 160 zł., — Surówka odlewnicza Witkowicka, nr. 1 (oclona) 240 zł., Żelazo handlowe krajowe 265 zł., Bednarka gorąco walcowana 318 zł., Bednarka zimno walcowana 420 zł.

Warszawa, 27. 4. (A. W.). Dom Handlowy **A. Gepner**, (Warszawa) podaje obecne ceny orjentacyjne starych metali na rynku warszawskim w złotych za 1 kg.: miedź stara 1.85, mosiądz 1.20 — 1.30, rotgus 1.80 — 1.85, cynk 0.90.

Nowy-Bytom, 27. 4. (A. W.). Surówka odlewnicza Huty Pokoju Nr. 1 (Friedenshütte P. G. S. — reprezentacja S. A. Józef Wdowiński w Warszawie) cena za tonnę 180 zł loco stacja Nowy-Bytom.

Berlin, 27. 4. (A. W.). Miedź elektrolityczna, dostawa zaraz, cif Hamburg, Brema lub Rotterdam (za 100 kg) 132$^1/_2$.

Londyn, 27. 4. (A. W.). Antymon Regulus 89,10—90 Ł za 1 tonnę.

N.-Jork, 27. 4. (A. W.). Zamknięcie. Cts za 1 lb. Aluminium virgin 98—99% 27, miedź lake loco 14$^1/_8$, — electrolyt loco 14, — na dostawę 13.95, — Casting rafinery loco 13.40, cyna loco straits 63$^1/_8$, — 99% 62, ołów N.-Jork loco 7.90, East St. Louis loco 7.65, cynk New-York loco 7.27, — East St. Louis loco 6.92, nikiel w sztabach 35, blacha biała 5$^1/_2$ dol. za 100 lbs., stal „Bessemer'a" 35 dol. za tonnę.

DRUT I BLACHA.

Warszawa, 27. 4. (tel. wł.). Notow. za 1 tonnę franco wagon stacja załadowania: Walcówka (drut okrągły od 5$^1/_2$ do 13 mm., kwadratowy od 5$^1/_4$ do 8 mm) 320 zł. Blacha (cena zasadnicza) gruba 5 m/m i wyżej 365 zł., Blacha cienka do 5 m/m 395 zł.

Warszawa, 27. 4. (A. W.). Dom Handlowy **A. Gepner**, Warszawa, podaje obecne ceny orjentacyjne półwyrobów metalowych na rynku warszawskim w złotych za kg: blacha miedziana — cena zasadnicza 4.20, drut oraz pręty miedziane cena zasadnicza 5.20, blacha mosiężna cena zasadnicza 4.20, drut mosiężny cena zasadnicza 4.90, pręty mosiężne cena zasadnicza 3.90.

Warszawa, 27. 4. (A. W.). Dom Handlowy **A. Gepner**, Warszawa, podaje obecne ceny orjentacyjne półwyrobów metalowych na rynku warszawskim w złotych za kg.: blacha aluminjowa 8.40, — cynkowa cena zasadnicza 2, drut cynkowy 5, — aluminjowy 10.

METALE SZLACHETNE.

Londyn, 26. 4. (A. W.). Zamkn. Srebro 29$^5/_8$, na dostawę 29$^9/_{16}$ d. za 1 uncję, złoto 48.11$^1/_2$ sh za 1 uncję.

N.-Jork, 26. 4. (A. W.). Zamknięcie. Srebro zagr. 63$^5/_8$ cts za 1 oz (= 31.1 gr.).

WĘGIEL.

Warszawa, 27. 4. (tel. wł.). Notow. za 1 tonnę franco wagon stacja załadowania: koks karwiński 75 zł, koks górnośląski, twardy 34 zł, koks górnośląski miękki 34 zł, Węgiel kowalski myty cieszyński 75 zł, węgiel górnośląski gruby 27,16 zł, węgiel dąbrowski gruby 25.51 zł.

Newcastle, 26. 4. (A. W.). Na rynku węglowym panuje ruch mniejszy wskutek poważnego spadku transakcyj eksportowych. Notowano za tonnę loco w sh: węgiel najlepszy Blyth 16—16/6, Tyne prima 15/6 — 16, kotłowy II-a (okrętowy 14/6 — 15/6, drobny prima 10—10/6, specjalny gazowy Wear 20 — 22, Durham najlepszy 18—20, — II-a 14/6 — 15/6, koksujący 14/6 — 15/6, najlepszy bunker 16/6 — 17/6, II-a 14/6 — 15/6, koks hutniczy 17 — 20.

Specjalne maszyny dla przemysłu papierniczego.

Przemysł mechanicznego wyrobu zróżnicowanych artykułów papierowych znajduje się u nas wprawdzie w pełni rozwoju, lecz wzrost jego datuje się właściwie od czasu samoistnienia naszego państwowego. Odcięci od dawnych źródeł dostawczych, zniewoleni byliśmy tworzyć własne w tej dziedzinie placówki wytwórcze, istniejące natomiast rozszerzały urządzenia i produkcję, dostosowując się do najniezbędniejszych potrzeb rynku krajowego. Przemysł nasz budowy maszyn, poza niektóremi typami dla potrzeb introligatorstwa nie wyrabia zresztą żadnych specjalnych maszyn i przyrządów zaprowadzonych w przemyśle wyrobów papierowych. Zwracamy przeto uwagę na ogłoszenie zamieszczone w numerze dzisiejszym firmy **Bruno Palitzsch w Berlinie**, która posiada największą na kontynencie w tym zakresie produkcji fabrykę, specjalizującą się w budowie koperciarek, maszyn do wyrobu i klejenia torebek, płaskich i z dnem, tubek i woreczków papierowych, wybijarek, wycinaczy itp. przyrządów. Fabryka otrzymała na różnych wystawach światowych i międzynarodowych wysokie odznaczenia za niezrównaną konstrukcję swych maszyn, które poza wielką wydajnością i trwałością są w cenie niezbyt wygórowane. Interesentom służy wzmiankowana firma chętnie szczegółowemi informacjami, i ofertami, wysyłając ilustrowane cenniki bezpłatnie.

Fabrykacja tlenu w Województwie Poznanskiem.

Założona i prowadzona przez p. inżyniera **Antoniego Jezierskiego w Czempinie Fabryka Tlenu „Sawja"**, jest jedyną tegorodzaju wytwórnią na terenie byłego zaboru pruskiego. Urządzona według wymagań nowoczesnej techniki, fabryka „Sawja" stoi w rzędzie czołowych wytwórni swego zakresu produkcji, nie ustępując w niczem konkurencji zagranicznej. Fabryka dostarcza tlenu zgęszczonego do autogenicznego spawania metali, do celów lekarskich oraz do wszelkich innych potrzeb. Firma dostarcza tlen w butlach własnych, napełniając tlenem również butle nadesłane przez klientelę. Z wszelkich zleceń wywiązuje się w jaknajkrótszym terminie, co z uznaniem podnieść należy. PP. przemysłowcom i firmom interesowanym polecamy Wytwórnię „Sawja" zasłużonemu poparciu i zwracamy zarazem uwagę na ogłoszenie zamieszczone w dzisiejszym numerze.

Łazowska ceramika.

Kupiectwu i czytelnikom z branży budowlanej zwracamy szczególną uwagę na zamieszczone w dzisiejszym numerze ogłoszenie firmy **„Łazowskie Zakłady Ceramiczne"** Sp. z ogr. odp. w Łazach, starostwo będzińskie, której wyroby wytwarzane z wyróżniającego się jakością surowca, cieszą się jak najlepszą opinją. Łazowskie Zakłady wyrabiają cegłę ręczną i maszynową, wszelkie wyroby szamotowe, cegłę fasonową podług rysunków, oraz cegłę szamotową. Jako specjalność swoją posiada wzmiankowana firma płyty piekarskie oraz zaprawy szamotowe stale w większych zapasach na składzie. Łazowskie Zakłady Ceramiczne polecamy należnemu poparciu interesentów.